

Kennisdialoog III, 14 maart 2024

‘Over dateren kun je nog veel meer leren’

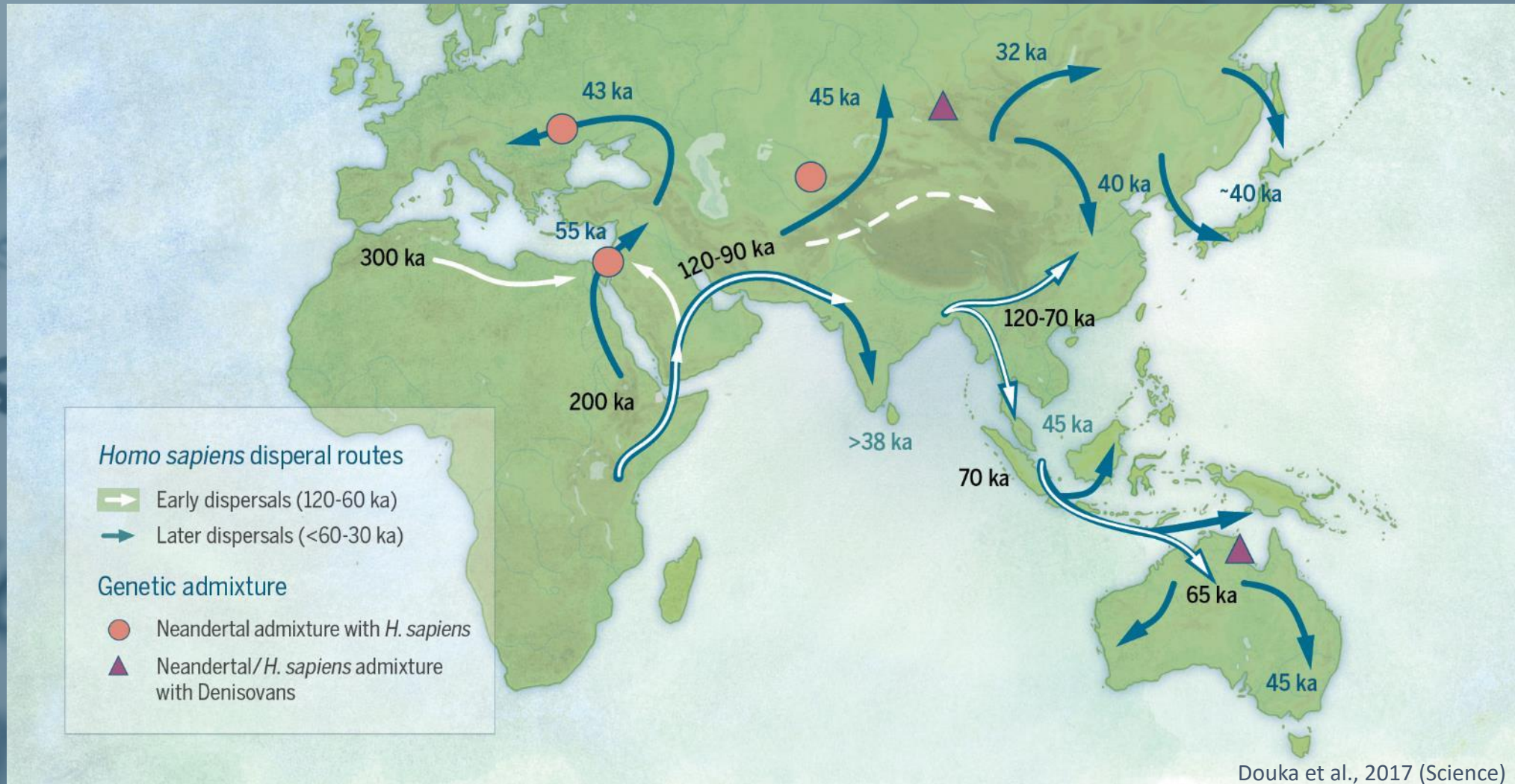
Margot Kuitems – RUG / CIO

Jakob Wallinga – WUR / NCL

vindhetverleden.nu

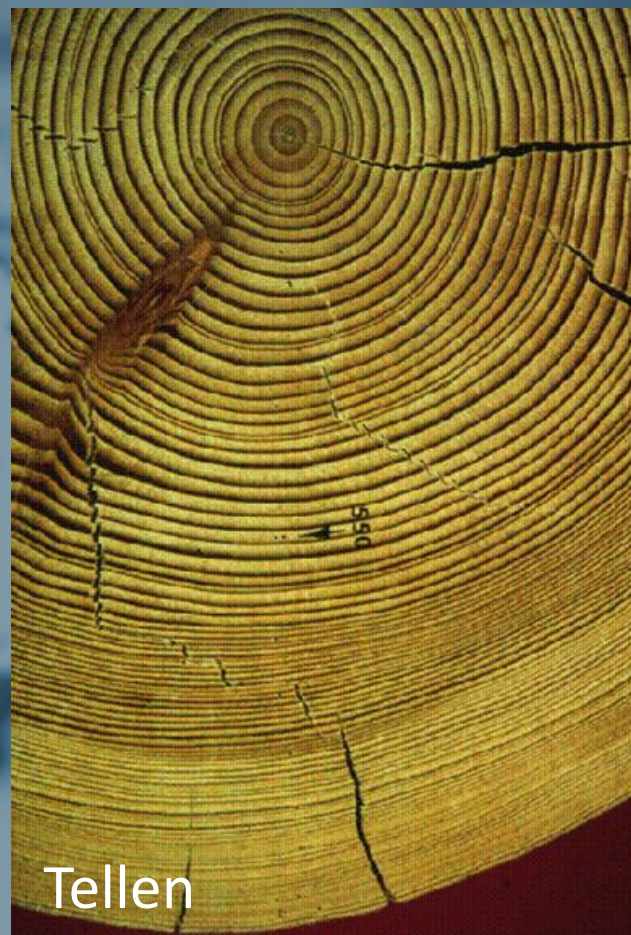
HOE OUD IS HET?

HOE OUD IS HET?

Lezen

Tellen

Meten

CHRONOLOGIE

De wetenschap van het ordenen van gebeurtenissen in de tijd

Relatieve en absolute dateringen

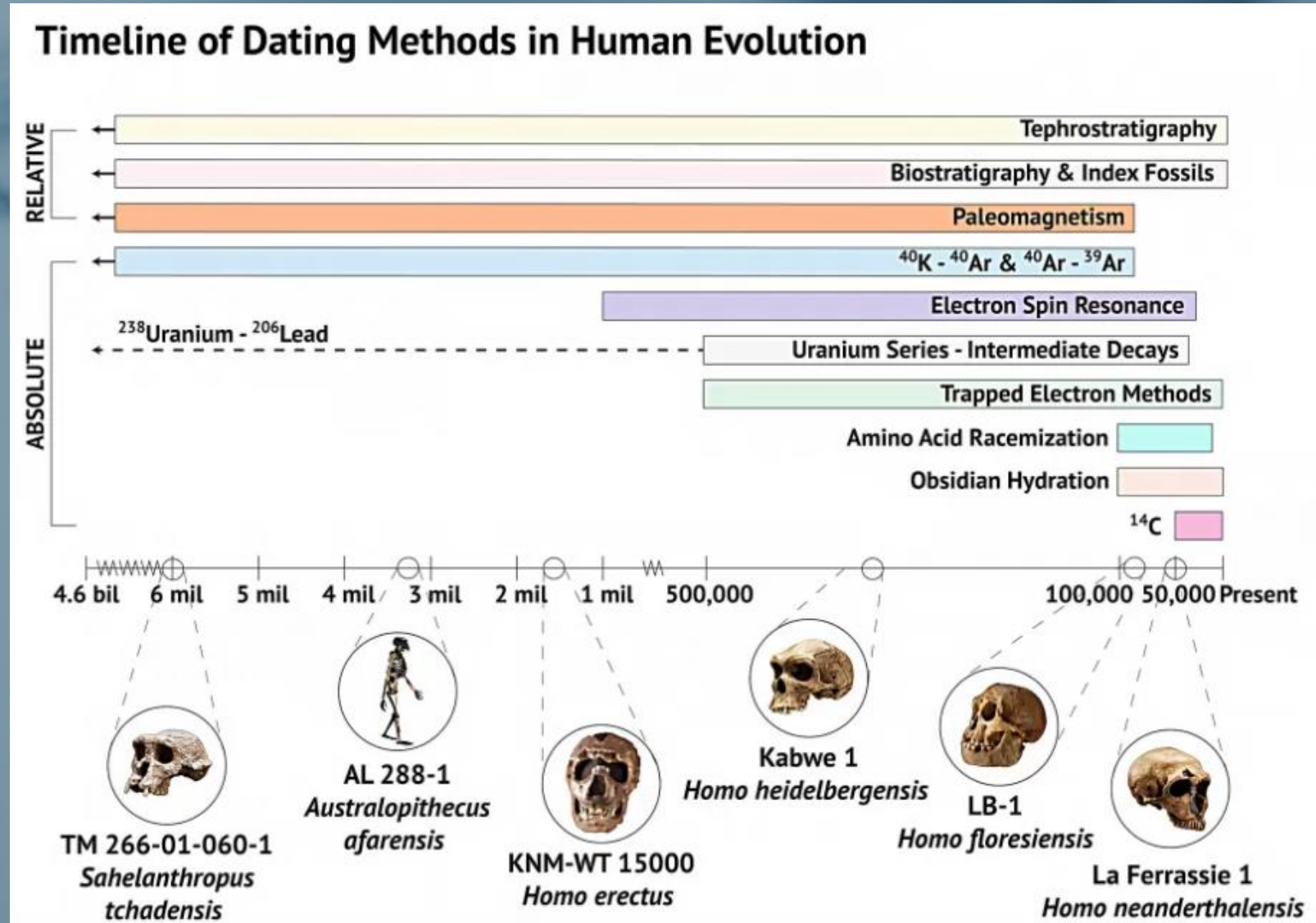
CHRONOMETRIE

De wetenschap van het meten van tijd

Absolute dateringen

VEEL VERSCHILLENDE METHODEN

DATERING IN NEDERLANDSE ARCHEOLOGISCHE CONTEXT

- Dendrochronologie
- Typologie (bv aardewerk)
- Pollen
- Radiokoolstofdatering (C-14)
- Luminescentiedatering (OSL, pIRIR)

	KOOLSTOFDATERING	LUMINESCENTIEDATERING
MATERIAAL	Organisch materiaal	Sediment of keramiek
HOEVEELHEID	10 mg plant (1 zaadje) 5 mg houtskool 50 mg schelp/gecremeerd bot 250 mg bot/haar	Sediment: paar honderd gram (maar minder mogelijk) Keramiek: enkele mg mogelijk
BEREIK	50.000 jaar	10 – 500.000 jaar
PRECISIE	± 16–20 BP (Common Era) ± 20–50 BP (Holoceen) ± 50–250 BP (Pleistoceen)	Idealiter 3% van ouderdom Grotere onzekerheid ivm ouderdom & omstandigheden
KOSTEN	€350 per datering	~€1.000 per datering (staffel)
DOORLOOPTIJD	~ 8 weken	6-9 maanden